

Tiesiskais regulējums un praktiskā pieredze sievietes aizsardzībai no vardarbības

Normatīvais regulējums

1. 2014.gada martā spēkā stājās virkne grozījumu Latvijas Republikas normatīvajos aktos (Civilprocesa likumā, Bāriņtiesu likumā un likumā „Par policiju”)
2. tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.161 „Kārtība, kādā novērš vardarbības draudus un nodrošina pagaidu aizsardzību pret vardarbību”.

Būtība

izstrādāts **tiesiskais regulējums** un mehānisms, kas dod iespēju **no vardarbības cietušajām personām** civilprocesa ietvaros vērsties tiesā, tai skaitā ar policijas starpniecību un **lūgt noteikt ierobežojumus vardarbīgai personai.**

Personas, kas var iesniegt pieteikumu

- bijušie vai esošie laulātie
- vai citas savstarpēji saistītas personas,

neatkarīgi no tā, vai aizskārējs dzīvo vai ir dzīvojis vienā mājsaimniecībā ar aizskarto personu jeb upuri.

Pamats pagaidu aizsardzības pret vardarbību

- jebkāda fiziska,
- seksuāla,
- psiholoģiska vai
- ekonomiska vardarbība,
- arī vardarbīga kontrole (draudi, pazemošana, iebiedēšana u.c. darbības, kuru mērķis ir kaitēt, sodīt vai iebiedēt).

Vardarbība var attiekties gan pret pieaugušo, biežāk sievieti, gan bērnu

Pieteikums pagaidu aizsardzībai

MK noteikumos apstiprināta speciāla veidlapa:

- jāapraksta vardarbības apstākļi un tas, kā tie izpaužas,
- jāsniedz pierādījumi, kas apstiprina šos vardarbības apstākļus,

Līdzekļi aizsardzībai pret vardarbību

Būtiskākie līdzekļi:

- 1) pienākums atbildētājam atstāt mājokli**, kurā pastāvīgi dzīvo prasītājs, un aizliegums atgriezties un uzturēties tajā; (neatkarīgi no īpašuma piederības)
- 2) aizliegums tuvoties mājoklim**, kurā pastāvīgi dzīvo prasītājs,

Vardarbības upurim vairs nevajadzēs bēgt no sava pāridarītāja, bet, gluži pretēji – **mājoklis ir jāpamet varmākam**, un viņš tam nedrīkstēs tuvoties.

Policijas rīcība vardarbības draudu gadījumā

izvērtē, vai persona, kas rada **draudus**, varētu nodarīt kaitējumu aizsargājamās personas **dzīvībai, brīvībai vai veselībai**, vai pastāv tūlītēji draudi;

ja nepastāv tūlītēji draudi un policija nepieņem lēmumu par nošķiršanu, **tad jāinformē** aizsargājamā persona **par tiesībām iesniegt tiesā pieteikumu** par pagaidu aizsardzību pret vardarbību

ja pastāv tūlītēji draudi, policija pieņem pieteikumu no upura un pieņem lēmumu par nošķiršanu un nekavējoties to arī izpilda

Par policijas lēmuma nepildīšanu varmākam draud administratīvā atbildība.

Tiesas rīcība aizsardzībai pret vardarbību

Gadījumos, kad policija nav konstatējusi **tūlītējus draudus**, vardarbībā cietušai personai jāiesniedz pieteikums tiesā

Reizē ar pieteikumu vai pēc tam upurim ir jāiesniedz tiesā arī civilprasība pret varmāku

Tiesa lēmumu par aizsardzību pret vardarbību pieņem nākamajā darba dienā

Lēmumā par pagaidu aizsardzību pret vardarbību tiek brīdināts varmāka, ka policija veiks lēmuma izpildes kontroli un, ja lēmums netiks pildīts labprātīgi, atbildētājs būs atbildīgs saskaņā ar [Krimināllikumu](#).

Paldies, ja klausījāties!

Dina Romanovska
Bauskas novada Sociālā dienesta sociālā darbiniece